

Nushası 10 kuruş

Senelik abonası
100 kuruş

Posta ücreti 40 Para

Posta ücreti 10 kuruş

İstanbul

Şehremaneti Mecmuası

[Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır]

Sene : 6

Eylül 1929

Sayı : 61

Yeni Belediye Kanunu

Şurayı devlet heyeti umumiyesinin esbabı mucibesi sureti

Dahiliye Nekâletince tanzim olunup dairemize tevdi olunan iki takım belediye kanunu lâyihası kelime kelime bir birinin aynı olmadığı gibi Dahiliye Vekâleti İdare-i Mahalliye müdiriyeti Umumiyesinden celp edilen aklı da tam görülememiş ve işin mustaceliyetine binaen üç nüsha bir biri ile mukabele edilerek fazla ve noksanlar tevhit edilmek sureti ile kanun lâyihası üzerinde tetkik ve müzakere edilebilir bir şekle sokulmuştur .

Bu kanunun tetkikında Dahiliye Vekâletinden izam olunan heyeti teftişîye reisi Mustafa Arif B. den kanunun istinat ettiği esasat ve ahkâm ve Vekâleti Mûşarûnileyhânın noktai nazarı hakkında malûmat istihsal edildikten sonra madde madde müzakeresi neticesinde itti fak ve ekseriyetle tadil veya lafzan tepdil dilen cihetler sütunu mahsusunda gösterildiği gibi bu tadilatın müstenidünileyhi olan esbab da aşağıda arzedilmiştir .

1 — Belediye yalnız belde sakinlerinin müşterek ve medeni ihtiyaçlarının tanzim ve tesviyesi ile mükellef olmayıp belde hakkında da aynı mükellefiyete tabi bulunduğundan birinci maddeye « beldenin » kelimesi ilâve olunmuş ve « şahsiyeti maneviye » tabiri yerine kanuni tabiri olan « hükmi şahsiyet » denilmiştir .

2 — 3 — İkinci ve üçüncü maddeler aynen kabul edilmiştir .

4 — Dördüncü maddenin bazı fıkraları üzerinde kısmen lafzî tashihler icra ile iktifa edilmiş ve « d » fıkrasının manasını tevzih için ifade tarzının kıs -

men değiştirilmesine ve bu ifadenin köy kanunundaki ahkâma muvafık olmasına lüzum görülmüştür .

5 — Beşinci madde aynen ipka edilmiştir .

6 — Altıncı maddede mevzuabâhs ihtilâfın muhtelif vilâyetlere tabi belde veya köyler arasında ise her vilâyetin idare heyetinden muntehap ikişer âzadan müteşekkıl bir heyetin kararile hal olunacağı gösterilmektedir . « Vilâyetlerin idaresi hakkındaki - kanun » un bundan evvel vtedkikinde komşu vilâyetler arasında müşterek bazı mesail hakkında bu suretle teşkil edilecek muhtelit heyetlerin üçer âzadan olması kabul edilmiş olduğu için bu sınır ihtilâfî işlerinde de muhtelif heyetlerin her vilâyet idare heyetinden muntehap üçer âzadan teşekkül etmesi her iki kanun arasında birlik temini noktasından muvafık görülmüş ve altıncı madde ona göre tadil ve maddenin ikinci fıkrasında yazılı « kaza heyeti » Kaza idare heyeti olacağından idare kelimesi ilâve olunmuştur .

7 — 7 — İnci maddenin ikinci fıkrası ifadenin hüsnü telifi için tashih ve « haalal » kelimesi en az şekline tahvil edildikten sonra bir beldenin bazı kısımlarının beldeden ayrılarak ayrı bir belde idaresine tabi bir belde haline geçmesi teklifleri beldeden ayrılan kısmın kendisini idare edip edemeyeceği ve bu ayrılığın nafi olup olmadığı pek ziyade tetkik edilecek mühim bir mesele olduğundan bu şartlar tahakkuk etmedikçe itirak hakkında karar verilememesi için maddeye bu yolda ilâveler yapılmıştır .

8 - 8 İnci madde aynen kabul edilmiştir .

9-9 Uncu maddede ki « Heyeti Veki - lenin » tabiri « İcra vekilleri Heyetinin » şekline konulmuştur .

10 - Belde şubelerinin teşkilinê ve mevcutların hudutlarının tadiline dair olan 10 uncu madde yalnız bu iki şıktan bahis olup belediye şubelerinin ilgası halinde yapılacak muameleyi mes - köt bırakmıştır . İlga halinde ve hudut - ların tespitinde aynı ahkâm cari olmak için « veya ilgası » ilâve olunmuş ve « mevcutların » kelimesi tay edilerek « hudutlarının » kelimesinden sonra « tespit ve » kelimesi de ilâve edilmiş ve şube haline geçecek kısmın belediye müntehipleri ile beldenin mütebaki be - diye müntehiplerinin ibaresindeki mak - sadın daha kolay anlaşılması için « o dairede hakkı intihabı haiz halkın » ib - resinin kullanılması muvafık görülmüş ve diğer fıkralarda bazı lafzî tashihler yapılmıştır .

11 - 11 inci madde bazı lafzî tashih - lerle aynen kabul olunmuştur .

12 - 12 inci maddede tadat edilen 4, 5, 6, 7, 8, 9, uncu maddelerde yazılan kararlar 10 uncu maddede yazılı oldu - ğundan bu maddelere onuncu maddenin de ilâvesi lazım gelmiş ve bu kararların kat'ileşme tarihinden itibaren beş sene geçmedikçe tadilat yapılmayacağını zikri de bu gibi muamelâtın tekrerrür ederek beldelerin müşkilata maruz kal - maması için lüzumlu görülmüştür .

13 - Hemşeri olmak için behemhal beldede uzun müddettenberi yerleşmiş olmak şart olmayup nüfus kütüğüne yerli olarak yazılmış bulunmak kâfi ol - duğundan 13 üncü maddenin birinci fıkrası o suretle yazılmış ve diğer fıkrası bazı lafzî tashihlerle aynen kabul olunmuştur .

14 — 14 üncü maddedeki « be - lediye kanununa nizam ve talimatına müstenit usullerini » ibaresindeki usulleri kelimesi emirleri manasını ifade ettiğinden o suretle tashih edilmiştir .

İkinci fasl

Belediye'nin vazife ve salâhiyetleri

15 — 15 inci maddenin 1, 2 inci fıkraları aynen

3 üncü fıkranın son ibaresini tanzih için « müsadere etmek veya bunlardan tahvil neticesine kadar muhafazası lâzım gelenleri neticeye kadar muhafaza eylemek suretinde tashih muvafık görülmüştür .

4 - Üncü fıkra bazı lafzî tashihle aynen .

5 - İnci fıkranın beşeri ve hayvani sari hastalıkların yerine sari insan ve hayvan hastalıklarının suretinde mutlak olarak yazılması .

6 - inci fıkradaki « ... veya bakılma - sma ... » kelimesinin tayyi ile fıkra ni - hayetine ve hayvan lâşelerini yaktırmak veya « gömdürmek » ibaresinin ilâvesi .

7 - 8 - fıkralarının aynen kabulü

9 - Uncu « fıkraya » bir bir kelimesi ile sūthanelerde hizmet edenlerle süt sağacıların , ilâvesi ve seyyar satıcının mevadi gıdaieye satıcısına tahvili .

10 - Uncu fıkradaki ahkâmın be - diye sınıri dahiline münhasır olması kaydı ile ve deniz ve göl ve nehirlerle karaya müteallik hususlar ayrılarak fıkranın ilk ibaresinin , yük hayvanları ile otomobillerde ilâve edilmek sureti ile tashih ;

11 12 13 - üncü fıkranın aynen kabulü

14 — üncü fıkra nihayetindeki « ye - nilecek ve içilecek şeylerin kelimeleri ile başlayan ibare mükerrer olduğundan tayyi ;

15 - Fıkranın aynen kabulü

16 - Fıkroda bilecümle tartı ve ölçü alat ve edevatını damğalamak ve damğasızları müsadere etmek yazılmış olduğundan 47 inci fıkranın ilk cümlesinde yazılı ölçülerin ayarlanması ve ayarsızların müsaderesi hususlarının bu 16 ncı fıkraya ilâvesi ile 47 inci fıkradan tayyî;

17 iâa 22 fıkranın aynen kabulü ;

23 - 23 üncü fıkranın bazı lâfzî tasbihiyle aynen kabulü;

24 - üncü fıkradaki ummî mahallerin temiz sularla sulanması kaydının ilâvesi.

25 - 26 ncı fıkraların aynen kabulü

27 — Fıkra başındaki kelimenin « nehir » olmayıp « ev » olduğu .

28 — Fıkradaki « pisvar » kelimesinin menus olmamasından ve mukabili bulunmasından « bevilâne » denilmesi

29 — Fıkranın « ve içinde » kelimesinden sonra « yatıp » kelimesinin ilâvesi.

30 — Fıkranın aynen kabulü.

31 — Fıkroda bahs olunan mesai ve imar programlarının vilâyet meclisi umumilerince yapılacak imar programındaki müddet ve hile beş se e olmaı muvâfık görülmegle müddet'in ona göre tadili.

32-33-34 fıkralarının aynen kabulü.

35 inci fıkroda yazılı anasız, babasız çocukların belediyeler tarafından infaki için muhtaç olmaları icap edeceğinden fıkraya o suretle ilâve yapılması.

36 inci fıkradaki Belediye konağı tabiri mustamel olmadığundan « Konak » kelimesinin « daireye » ve belediye kütüphanesinin halk için ve umumî olduğu anlaşılmak üzere « Belediye » kelimesinin « Halk için » kelimesine tahvilî

37 ve 38 inci fıkraların aynen kabulü

39 uncu fıkranın kelime cihetinden tasbihiyle aynen kabulü

40 ncı fıkranın lâfzen tasbihi.

41 - 45 inci fıkraların aynen kabulü

46 ncı fıkradaki « Afışaz » kelimesi umum için menus olmaı gibi yabancı bir kelime olduğundan tay edilmesi.

47 inci fıkranın ilk cümlesi 16 inci fıkraya alındığından tay ile beraber bu teftiş yalnız müracaat üzerine yapılmayıp belediyeler tarafından doğrudan doğruya icrası için de « Re'sen » veya kelimelerinin ilâvesi .

48 - inci fıkranın aynen kabulü 49 ve ellinci fıkralardaki ahkâmın 35 inci fıkra ahkâmı ile münasebetine binaen bu fıkralar tay edilip münderecatının 35 inci fıkraya ilâvesi ,

51 - 52 , 53 , 54 , üncü fıkraların aynen kabulü ile numaralarının 49 , 50 , 51 ve 52 iye tasbihi

55 - inci fıkranın başına « fakir insanlara ve hayvanlarına » ibaresinin ilâvesi ile 55 fıkra numarasının 53 e tahvilî

56 ncı fıkranın aynen kabulü;

57 inci fıkradaki « ücretli, ücretsiz » kelimelerinden sonra « insanlara ve hayvanlara mahsus » ibaresinin ilâvesi ile hasta hayvanların da aynı ahkâmdan istifadesi;

58 inci fıkranın-ki tadilen tanzim edilen kanun lâyihasında 56 ncı numarasını almıştır aynen kabulü;

57 numarasını alan 59 uncu fıkraya doğum evlerinin de ilâvesi;

58 ve 59 numarasını alan 60 ve 61 inci fıkranın aynen kabulü

60 numarasını alan 62 inci fıkroda mevzu bahs ilâca ve sair her mahalde bulunamayacağı için fıkranın başına « bulunan yerlerde » ve fıkra sonuna da « ve nazaret etmek » ibaresinin ilâvesi; 61 numarasını alan 63 üncü fıkradaki « şerait ve takyidatı silhiye » kelime-

lerinden sonra « ve baytariye » kelimesinin ilâvesi;

62 - 78 Numarasını alan 64 - 80 inci fıkraların aynen kabulü;

79 Numarasını alan 81 ve 82 inci fıkraların bir birile olan münasebetlerine nazaran bunların bir fıkra da birleştirilmesi zırruri olmağla beraber belde de halkın huzur ve istirahatini selbedecek efali ceza kanununun 46 ıncı maddesinde gösterilmekte olduğundan bu efali saymaksızın ceza kanununda yazılı bu gibi ef'alın men'i suretinde fıkranın tanzimi.

80 - 84 numarasını alan 81 - 85 inci fıkralarının aynen kabulü.

Bu fıkralardan sonra maarif vekâletince teklif edilen tarihi ehemmiyeti haiz olan eserler, âbideler ve heykellerin muhafazası ve hasardan vikâyesi ve tarihi bedii ehemmiyeti olan beldeler de şehir veya kasabanın tarihinin mütehassıslara tetkik ve neşr ettirilmesi ve şehir ve kasabalar hakkında rehberler neşri ve bunlara seyyahı celbi için tedbir alınması gibi fâideli işlerin de 85 ve 86 numaralı fıkralarla kanun lâyihasına konulmasını ve tarihi bedii beldeler arasında sıhhi ehemmiyeti olan beldelerin de zikri muvafık görülmüştür.

16 — On altıncı maddenin 1 ve 2 fıkraları aynen kabul olunduktan sonra 3 üncü fıkra da bahsolunan onbeşinci maddenin 57 inci ve 58 inci fıkraları zikrolunan maddenin fıkralarına yapılan ilâve ve taylardan dolayı 55 ve 56 numarasının ve 4 üncü fıkra da bahs olunan 59 uncu fıkra da aynı sebeplerden dolayı 57 numarasını almış ve aynı zamanda 58 ve 59 numarasını alan 60 ve 61 inci fıkraların da işbu 4 numaralı fıkra da gösterilmesi lâzım gelmiş olduğundan bu numaralı fıkralarda zikrolunan fıkra da gösterilmiştir.

17 — Bu maddede gösterilen « aynı madde » ifadesi onbeşinci maddeye matuf olduğu ve madde değıştiği cihetle madde numarasının zikri muvafık görülmüştür.

18 — Bu madde aynen kabul olunmuştur.

19 — Bu maddenin 2 ve 3 numaralı fıkraları aynen ve iki numalı fıkra bazı lafzi tashihlerle kabul olunmuştur. Kanunu medeni mucibince Devlete ait olan sahipsiz arazinin belediyelere devri caiz olmayacağı hakkında âzadan Ömer Lütfi B. efendinin muhalif reylerine karşı belediye sınırı dahilinde bulunan Devlete ait bu gibi arazinin belediyelerin inkişaf ve beldelerin imar ve ihyası noktasından belediyelere devri ekseriyetle muvafık görüldükten mezkûr fıkra aynen ipka olunmuştur.

Beşinci fıkra da zikrolunan beldeye ait su, hava gazı, elektrik, tramvay tesisatının ve işletmesinin imtiyaz şeklinde belediyelere verilmesi « idarei umumiye vilâyat » kanununun 78 inci maddesini muaddil üçüncü maddesine muhalif olduğu gibi imtiyazat hakkındaki kanun ahkâmına da mugayir bulunduğundan bu fıkranın tamamen tayyi hakkında Reis Vekili Abdullah Sabrı B. efendinin muhalif reylerine karşı belde sınırı dahilinde her türlü mahalli işlerin belediyelere ait bulunması pek tabii bulunduğundan ve esasen idarei umumiye vilâyat kanununun 78 inci maddesinde bu gibi tesisatın menafii belediyelere ait olacağı zikr edilmesinden ve belediyeler hakkındaki bu kanunlar bu menafii belediyelere devr ve terk edilmesinde mahzur görülemediğinden iki kısım ahkâmı havi olan mezkûr beşinci fıkranın «a» ve «b» fıkralarına ayrılarak aynen kabulüne ekseriyetle karar verilmiştir.

Altıncı ve yedinci fıkralar bazı lâfzi tashihlere kabul olunmuş ve sekizinci fıkradaki belediyelerin umuma ait hizmetlere mahsus emlak ve eşyanın bilvasıta ve bilâvasıta bulunum rüsum ve tekâliften hariç ve kaydiyelerden müstesna bulunması hakkındaki ahkâm büyük bir vüsat ve şümulü havi olmağla beraber bilhassa gümrük rüsumu gibi bilvasıta tekâliften belediye emval ve emlakini istisna etmek gümrük kanununa ve diğer mevzuata muvafık görülmemiş ve bununla beraber belediye daireleri ve bağçeleri ve hastane ve dispanser gibi belediyelerin irat getirmeyen sırf umuma ait emlakın yalnız emlak vergisinden istisnası belediyelerin yaptıkları hizmet itibarile muvafık görülmediğinden bu fıkra o suretle tadil edilmiş ve dokuzuncu fıkranın aynen kabulü muvafık görülmüştür.

Onuncu fıkrada bahsolunan hususların Dahiliye Vekâletince yapılacak talimatnamelerle tespiti kanun hükümlerinin tatbiki suretlerinin nizamnamelerle tayini esasına ve bu hususların ehemmiyetine binaen fıkralardaki «..Devletçe müttehaz esasata tevfikân Dahiliye Vekâletince tespit edilecek talimatnamelere » ibaresi tay edilerek « ... tanzim edilecek nizamnamelere » ibaresi konulmuştur.

Üçüncü fasıl

Belediye meclisi

A - Teşkilâtı

20 — Yirminci madde aynen kabul olunmuştur. Bu kanun lâyihasında umumiyetle müntehiplerin birer rey ve malik oldukları görülmektedir. Maarif Vekâletince halkı orta ve yüksek tahsile teşvik etmek üzere orta tahsil görmüş olanların iki ve yüksek tahsili ikmal

edenlerin üç rey ve sahip olmaları teklif edilmiştir. Filhakika halkı ilk tedrisat üstünde tahsile teşvik için bu tarzların kabulü terviç olunabilirsede rey adetlerinin fazlaca çoğalması intihap muamelelâtını karıştıracığından memleketimiz için eyi olan bu usulün yalnız bir ve iki rey olarak kabulü ve reyin yüksek tahsil görmüş olanlara tahsisi muvafık görülerek yirminci maddeye bir fıkra olarak ilâvesine karar verilmiştir.

21 ve 22 - inci maddeler ahkâmı aynen kabul edilmiştir.

B - Belediye intihap hakları

23 — Bu maddenin fıkraları Türk vatandaşlığı ve ceza kanunlarına göre tadil edilmiştir.

24 — Bu maddenin birinci fıkrası vatandaşlık kanununa göre tadil ve 6 ncı fıkradaki borçlu bulunmamak ibaresinin « veya bu cihetlerden » kelimesiyle meselâ belediye vergi ve resimlerine ait borçlara taalluku olmadıgı işaret edilmiş ve 7 inci fıkranın ceza kanununa göre yazılması muvafık görülmüştür.

25 — Bu maddedeki « ruhani sıfatı » tabiri vazifeten din işleriyle meşgul olanları ifade edemediğinden tayyedilerek « vazifeten din işleriyle meşgul » ibaresi kullanılmıştır.

26 — Bu madde aynen kabul olunmuştur.

27 — Bu madde kanuni mevzulara muvafık görülmüş isede kanunu medeni mucibince asıl oğlu ile aynı derecede bulunan manevî oğulun hariç kalması ve başka başka içtihatlarla mahal vermemesi için « manevî oğul » da ilâve olunmuştur.

28, 29, 30 — Bu maddeler aynen kabul olunmuştur. Yalnız 30 uncu maddenin son fıkrası başına « ancak » keli-

mesi ilâve ve azalık sıfatının her hangi bir suretle zevalinde âzadan birinin istifade etmiş addedilmesinde veya istifasının kabulinde meclisin karar vermekte muhtâr olmadığını ima etmek üzere «meclisin kararına bağıhdır» ibaresi diğer lafzi tashihlerle beraber «meclis karar verir» şekline kalbedilmiştir.

C - İntihap muamelâtı

31 — Bu madde aynen kabul edilmiştir.

32 — Bu maddenin birinci fıkrasında yazılı «her mahallenin müntehiplerine» ibaresindeki müntehipler «muhtar» olacağından ona göre tashih ve «ve belediye şubelerine ayrılan beldelerde her belediye şubesi için» ibaresinden sonra «keza» kelimesi ilâve olunmuştur.

33 — Bu maddede bazı lafzi tashihler ile beraber «intihap encümenine belediye reisi veya vekili» fıkrasındaki «vekili» kelimesi çıkarılıp «... şube müdürleri» kelimelerinden sonra veya vekilleri dinerek mazeretleri halinde gerek belediye reisinin, gerek Şehremanetinin ve belediye şube müdürlerinin vekil gönderebilecekleri kabul olunmuştur.

34 — Belediye intihabında bir ve iki rey esası kabul olunduğu için 34 üncü maddenin «intihap encümeni marifetile âza intihabında» ibaresinden sonra «bir ve iki» kelimeleri ilâve olunmuştur.

35 — Defterlerin talikinden kaç gün evvel defterlerin hangi gün asılacağı, kaç gün aşıllı kalacağı ve saire otuz beşinci maddede gösterilmiş olduğundan bu ilânların defterleri talikinden beş gün evvel yapılması hakkında maddeye ilâve yapılmıştır.

36 — Otuz altıncı maddenin baş tarafındaki «müddet» kelimesi zait

olduğundan tay edilmiş ve Dahiliye vekâletince bu kanun lâyhasında mükerrer ve müteaddit rey usulü kabul edilmemiş olduğu halâ «müteaddit rey» kelimesile Dahiliye vekâletinin bidayeten müteaddit rey usulünü kabul etmiş olduğu bilâhara bundan sarfınazar ettiği anlaşılmış ve müteaddit kelimesi «bir ve iki» kelimesine teptil edilmiştir.

37 — Otuz yedinci madde aynen kabul olunmuştur.

38, 39 — Bu maddeler aynen kabul olunmuştur.

40 — Bu maddedeki «delik» kelimesi yarı kelimesine tahvil adılmıştır.

41 — Kırk birinci maddenin birinci fıkrası her muntahibin kendi reyini getirip sandığa atmakla mükellef olduğunu ifade etmesine binaen buna «Bizzat» kelimesinin ve iki rey usulü kabul edilmiş olmasına göre bir ve iki reyli intihap pusulalarının ayrı renklerde tabii ettirileceğinin ve üçüncü fıkradaki «adres» kelimesinden sonrada «imzası» kelimesinin ilâvesi ve dördüncü fıkrada yazılı «aza» miktarının birbuçuk misli isim yazuk ilerisindeki bir buçuk misli ihtiyat aza miktarının dahil olduğu halde kâfi gelmeyeceğinden iki misli iblagına altıncı fıkrada

beyan olunan müntehiplerden üçde ikisinin iştirak etmemiş olduğu meselesinde üçte iki miktarı fazla görüldüğünden muntahiplerin alelittak yarısından ziya-desinin iştirak etmemiş olduğu suretinde tashihi müvafık görülmüştür.

42 — Belediye intihabında mükerrer rey kabul edilmiş olmasına göre 42 inci maddenin birinci fıkasında rey pusulalarının renklerine göre sayılacağı ilâve ve yedinci fıkrada beyan olunan mürettep adet miktarı isim âzalığı ve bunun

yarısı miktarı da yedek âzalığa ayrılacağı meselesinde yedek âza miktarının asıl âza miktarına müsavi olması lâzım geldiğinden « yarısı » kelimesi « bir misli » şeklinde tadil edilmiştir.

43 — Kırk üçüncü maddenin 1, 2 - inci fıkraları aynen kabul edilmiş ve 3 üncü fıkraya « muhtelif renkli » kelimeleri ve dördüncü fıkraya « ne sebeplerle » kelimeleri ilâve olunmuştur.

44 — Kırk dördüncü madde aynen kabul olunmuştur.

45 — Kırk beşinci madde aynen kabul olunduktan sonra belediye meclis âzalarının tamamen istifâ ettikleri takdirde yeni intihabın hitamına kadar Belediye meclislerine ait işlerin yüz üstü kalınması için Belediye meclisi vazifesinin Belediye encümeni tarafından ifâ olunacağı ve reisin istifası halinde muavininin ve muavin yok ise veya olupta istifâ etmiş ise Vali tarafından bir zatın muvakkaten riyasete ikame edildiği hakkında bu maddeye bazı fıkralar ilâvesine lüzüm görülmüştür.

D - İntihap cezaları

46 — Belediye intihabına iştirak etmeyenler hakkında bu kanun lâyihasında ceza vazedilmemiştir. Vakıa alel-ittak intihaplara iştirak hakkının ihtiyarı veya mecburi olup olmadığı da hukuk-esasiye mütehassısları arasında ittifak yoksada galip olan fikre göre Devlet idaresi intihap hakkının istimali suretile temin olunacağından vatandaşların veya hemşerilerin intihap haklarını istimal etmemeleri umumî idare için zarar verebilir. Bu mütalâaya göre intihap hakkı ihtiyarı olmayıp mecburidir. Bilhassa vatandaşların memleketin idaresine iştirak etmeleri esasına müstenit olan demokrasi ve cümhuriyet prensipi yeni milletler için bu mecburiyeti istilzam etmektedir.

Bu mütalâaya binaendir ki İsviçre gibi en mütেকâmil idareye malik bir devletin bazı kantonlarında ve Belçika ve İspanyada intihaba iştirak etmeyenler için nakti cezalar vazolunmuştur.

Çekoslavyada ise bir aya kadar hapis cezası kabul olunmuştur. Halkımızı memleket ve belde idaresine iştirak ettirmek için bizde de bu mecburiyeti kabul ve tatbik etmek muvafık görüldüğünden bu kanun lâyihasının « İntihap cezaları » kısmına 46 ncı madde bu esasa göre yazılmıştır. Fakat intihap cezalarının ağır olmaması esasına binaen bir lira cezayı nakti ahzı ve idare heyetlerine müracaatla itiraz hakkı kabul olunmuştur.

47 — Şu halde kanun lâyihasının 46 ncı maddesi 47 numarasını aldığından aynen kabul olunmuştur.

48 — Lâyihanın 47 inci maddesi 48 numarasile aynen alınmıştır.

49, 50 — Lâyihanın 48 ve 50 inci maddeleri lafzî tashihle aynen alınmıştır.

51, 52 — Lâyihanın 50 ve 51 inci maddeleri aynen

11 - Belediye intihaplarının iptal ve feshi

53 — Lâyihanın 52 inci maddesi aynen

54 — « 53 üncü « «

İçtimalar, Müzakereler, Kararlar

55 — Kanun lâyihasının 53 üncü maddesinde muayyen müddetler zarfında müzakeratı bitiremeyen belediye meclislerinin müzakeratı Dahiliye Vekâletinin müsaade ve tensip edeceği müddetle temdit olunabileceği yazılmıştır. Halbuki idarei umumiyetî vilâyat kanununun 113 üncü maddesinde valilerin meclisi umumî içtimalarını, esbabın Dahiliye Vekâletine bildirmek şartile onbeş günden fazla olmamak üzere temdit salâhiyetleri

kabul edilmiş olmasına göre belediye meclislerinin de aynı suretle Valiler tarafından onbeş günden fazla olmamak üzere temdit olunabilme sinde hiç bir mahzur tasavvur edilemediğinden maddenin zikrolunan ibaresinin bu suretle tadil edilmesine lüzum görülmüştür.

56—54 üncü maddenin son fıkrasındaki « Vilâyetlerin » kelimesi lüzumsuz görüldüğünden tayyedilmiştir.

57 — Lâyihanın 55 inci maddesinin ilk fıkası « meclisin müzakeratı alenidir. » tarzında tashih olunup mütebakisi aynen kabul edilmiştir.

58, 59, 60 — Lâyihanın 56, 57, 58 inci maddeleri aynen kabul olunmuştur.

61 - Meclis âzası arasından bir reis vekili intihap edilmekte olmasına göre belediye reisinin veya şehir emininin bir senelik icraatına dair Meclise vereceği raporun müzakeresinde ayrıca bir reis intihabı lüzumsuz görölerek bu halde meclise müntehap reis vekili tarafından riyaset edileceği tarzında lâyihanın 59 uncu maddesi tadil edilmiştir.

62, 63 — Lâyihanın 60 ve 61 inci maddeleri aynen.

64 — Lâyihanın 63 inci ve 63 üncü maddeleri bir birile imtizağ edecek mahiyette ahkâmı havi olduğundan her iki madde ihtisar edilmek suretile birleştirilmiştir.

65 — Lâyihanın 64 üncü maddesi aynen.

66 — Umumiyetle meclislerde âza tarafından meclis müzakeratını ihlâl edecek hadiseler vukua getirildiği zaman reis tarafından müzakere tatil olunur. Fakat âzanın salondan ihracı gibi bir muamele yapılmaz. Binaenaleyh bu vaziyette bulunan âza hakkında lâyihanın 65 inci maddesinde bahsolunan dahili nizamname ahkâmına tevfikân

muamele yapılması ve fakat samiiinin salondan ihracı esas kabul olunarak madde ona göre tadil edilmiştir.

67 — Lâyihanın 66 ncı maddesi aynen.

68 — Lâyihanın 67 inci maddesinde müzakeratı kayda mahsus zabıtnamenin meclis reisi ile üç âza tarafından imza olunacağı beyan olunmakta isde Meclis âzası arasından kâtipler de intihap edileceğine göre bu kâtiplerden maada ayrıca üç âza tarafından zaptın imza edilmesine lüzum görülmemiş ve binaen aleyh madde o suretle tadil edilmiştir.

69 — Lâyihanın 68 inci maddesi lafzi bazı tashihlerle aynen kabul edilmiştir.

70 — Lâyihanın 69 uncu maddesi lafzi bir tashihle aynen.

71 — Lâyihanın 70 inci maddesinin 1 ilâ 7 fıkraları aynen kabul olunduktan sonra sekizinci fıkraya taallükuna binaen belediye vergi ve resimleri kanunun 32 inci maddesinde ilâve ve şuhalde « son fıkrasında muharrer » ibaresi tay edilmiştir.

Aynı maddenin 9 ilâ 18 inci fıkraları aynen kabul olunduktan sonra fevkalâde hizmeti görülen memurine âzami miktarı üç yüz lirayı geçmemek üzere ikramiye verilmesine karar itası hakkında 14 numarasile bir madde ilâve edilmiştir. Lâyihanın 14 üncü fıkrası 15 numarasını almakla beraber bu fıkradan müddeabihî bin liradan fazla olan her türlü devâların alehtlak sülhen tesviyesi manası da çıkarılabileceğinden sülhen tesviyesine lüzum görülen meselelerde kaydının ilâvesile belediye meclisinin bu salâhiyeti kabul olunmuş ve 15 16 ncı fıkraları 16 ve 17 numaralarile aynen kabul edilmekle beraber lâyihanın 17 inci fıkrası nihayetindeki « tasdiki » kelimesinin tasdik

salâhiyeti Dahiliye Vekâletine verilmeğe lâzım geldiğinden « tetkiki » suretine tahvilî ve 19 numarasını alan 18 inci fıkranın aynen kabulü muvafık görülmüştür.

72 — Lâyihanın 71 inci maddesinde bahsolutan 70 inci madde bazı maddelerin tay ve bazılarının ilâvesi suretile numaraları değıştiğinden 71 numaraya tashih edilmiş ve mezkûr maddede tadat olunan fıkralardan sonra 18 inci fıkradaki belediye zabıtasına müteallik talimatnamenin de ilâvesi ve Şehremaneti müteşekkıl olan beldelerde valilerin mütaleası alınması esası kabul olundugundan bu suretle bir ilâve yapılması muvafık görülmüştür.

73 — Lâyihanın 72 inci maddesinde beyan olunan istikraz kararlarının kaza idare heyetlerinin mütaleasına müstenit olmayup vilâyet idare heyetlerinin mütalealarına bina edilmesi lâzım geldiğinden « vilâyet » kelimesi ilâve olunmuştur.

74 — Lâyihanın 73 üncü maddesinde yazılı yetmişinci madde 71 ve 15 inci fıkrada 16 numarasını aldığından o suretle tashih edilmiş ve mevzuu-bahıs mukarreratın yalnız Şurayı Devletin kararı ile iktisabı meriyet etmesi hukukî esaslara mugayir görüldüğünden maddenin nihayeti « Şurayı Devletin kararı ve İcra Vekilleri Heyetinin tasvibi ile iktisabı meriyet eder » şeklinde tadil olunmuştur.

75 — Lâyihanın 74 üncü maddesinde bahsolutan 71, 72, 73, üncü maddeler 72, 73, 74 numaralara tahavvül etmekle beraber mezkûr maddenin birinci fıkrası sonunda bulunan « muhtacı tasvip değildir » ibaresi ihtisar edilerek « katidır denilmiştir. »

76 — Lâyihanın 75 inci maddesi aynen

77 — Lâyihanın 76 inci maddesi aynen

78 — Lâyihanın 77 inci maddesinde bazı lâfzî tashihler yapılmakla beraber meclisin rapordaki izahatı hafî rey ile ekserikette kâfi görmediğine dair olan ibaredeki « hafî reyile » kaydı kaldırılmıştır. Sebebi ise belediye muamelâtında hemşerilerden gizlenecek bir mesele olması kabul edilmemesinden neşet eylemiştir.

Belediye meclisinin belediye reisi veya şehremini hakkındaki ademî kifayet kararı Valî veya Dahiliye Vekili tarafından tasvip edilmediği takdirde belediye intihabatının yeniden icrası lâzım geleceği fıkrasına gelince; Bu hal meclisin zafını mucip olmakla beraber meclis belediye reisi veya Şehreminlerinin hoş görülmeyen icraatına sükût etmeği icbar edecek mahiyette bulunduğundan muvafık görülmemiş ve mezkûr makamlar tarafından ademî kifayet kararının tasvibi halinde, yani işin müsbet şeklinde olacağı maddede gösterilmediği cihetle müsbet veya menfi ihtimallere göre son fıkranın tanzimi lâzım gelmiş ve ademî kifayet kararı tasvip edilmediği takdirde meclisin feshine gidilmeyüp heyetin istifada muhtar bulunacağı ve tasvip halinde de belediye reisi ve ya şehir emininin infisal edeceği, ancak şehreminlerinin infisallerinin iradei millîye ile katileşeceği gösterilmiştir.

Dördüncü Fasl

Belediye encümeni

79 — 83 lâyihanın 78 ilâ 82 inci maddeleri aynen

84 — Lâyihanın 83 üncü maddesi bazı lâfzî tashihlerle aynen

85 — Lâyihanın 84 üncü maddesi aynen.

ENCÜMENİN VAZİFELERİ

86 — Lâyihanın 85 inci maddesinin 1 ve 2 inci fıkraları aynen kabul olunduktan sonra üçüncü fıkrada yazılan « istimlak kararlarının tasvibi » ibaresinin bu kararların kanuna muvafık bulunması için istimlak edilecek yerler hakkında kanunu mahsusuna tevfikan karar itası şeklinde tashihi ve belediye memurları devlet memurları camiasında bulunduğundan 10 uncu fıkradaki « belediye memurlarının » tabirinin « belediye müstahdemlerinin » şekline tahvili ve « azil » mülga olmakla beraber müstahdemler tekaüde tabi olmadığından « azil ve tekaüde sevkleri » ibaresinin « hizmetlerine nihayet verilmesi » suretinde tadili ve mezkûr fıkradan sonra parantez içinde « memurlar hakkında memurin kanunu ahkâmı tatbik olunur » fıkrasının ilâvesi kabul olunmuştur.

87 — Lâyihanın seksen altıncı maddesi aynen .

88 — Lâyihanın 87 inci maddesindeki mazeretsiz sıra ile üç içtimaa gelmiyen encümen âzasının istifa etmiş sayılacağı fıkrasından encümende bulunan belediye meclisinden muntahip âza ile memur âza hakkında aynı hükmün tatbik edileceği anlaşılmaktadır.

Halbuki belediye meclisinden muntahab âzadan gayri âza memur addolunduğundan muntahaplara tatbiki muvafık ve caiz olan böyle bir muamelenin memurin kanununda yazılı intibahi cezalarla tecziyesi lâzım gelen memur âzaya tatbiki muvafık olmadığından madde « mazeretsiz sıra ile üç içtimaa gelmiyen muntahab encümen âzası istifa etmiş sayılır. Memur âza hakkında

memurin kanunu ahkâmı tatbik olunur » şeklinde tadil olunmuştur.

89 - 90 — Lâyihanın 88 ve 89 uncu maddeleri aynen .

Beşinci fasıl

Belediyelerde icrai vazife

A — Belediye heyetleri ve memurin ve müstahdimin

91 — Lâyihanın 90 mci maddesi aynen .

92 — Lâyihanın 91 inci maddesi belediye reisi ve muavininin intihabına ait ahkâmı havidir .

Belediye reislerinin muntahap mı, mansup mu olmaları bahsinde her Devlet kendi tarihi ve siyasi an'anelerine idare sistemine göre belediye reislerinin muntahap veya mansup olmalarını kabul etmiştir. Büyük şehirlerle Hükümet merkezi olan yerlerde hemen bir çok Devletlerde şehreminleri Hükümetçe nasbolunur, bazı Alman Hükümetlerinde belediye reisleri belediye meclisi âzası arasında hükümetçe nasbolunur.

Belçikada Hükümet, belediye meclisinin mütaleasını alarak belediye reisini meclisi haricinde de tayin edebilmektedir. Bilhassa İtalyada « Mer » manasına olan Podesta Romanyada Maire, İsveçte Burgmester, Macaristanda belediye işlerini de ifa eden şehir valileri doğrudan doğruya Hükümet tarafından nasbolunmaktadır. Bütün bu muhtelif şehirler arasında Dahiliye Vekâletimizce an'anelerimize, idare sistemimize göre intihap ve kabul olunan şekil, şehreminlerinin doğrudan doğruya Hükümet tarafından mansup, belediye reislerinin de belediye meclisleri tarafından, fakat bu günkü usulü tevsiyan; belediye meclisi dahil ve

haricinden sekiz sene için muntahap olmasdır.

Şehreminlerinin mansup olmaları aleyhinde itiraza mahal görülmediğinden bu bahis etrafında mütalea arzına lüzum varit bulunmamıştır.

Belediye reislerinin muntahap olması gerek an'anelerimizin ve gerek hukuku esasiye prensiplerinin icabıdır. Ancak bu intihabın meclis âzasına münhasır olması, memleketimizde her yerde meclis âzası arasında belediye reisliği evsafını haiz zatlar bulunamayacağından, bunun harice teşmil çok zaruri gölmüştür. Lâyiha'nın 91 inci maddesile kabul edilmiş olan bu şekil dairemizcede muvafık görülmüştür. Yalnız belediye meclislerince intihap olunan reisin vali veya Dahiliye vekili tarafından tastik edilmemesi halinde belediye meclisinin feshedilmesi arzu olunan zatın reis intihabı için meclis üzerinde bir nevi tesir mahiyetinde görüldüğünden kabul edilmemiş ve bu vaziyette meclisin feshi hususunun ancak reis intihabının madde madde vazılı olan tarz dahilinde tekrardan sonra aynı netice hasıl olduğu takdirde, kabulü muvafık görülmüştür. Birde Vali veya Dahiliye Vekili tarafından reis intihabının kabul veya reddi hakkında bir müddet gösterilmediğinden maddeye « on beş gün » zarfında kabul veya red edilmesi lâzım geleceği ve bu müddet zarfında tastik veya reddedildiği bildirilmezse tastik edilmiş addolunacağı hakkında bazı hükümler konulmuştur.

93 — Lâyiha'nın 92 inci maddesinde kanundaki şartları haiz olmıyanların reis intihabı takdirinde intihabın fesholunacağı beyan olunmaktadır. Halbuki geçen maddede Reis intihabının tastik veya reddi hususları izah edilmiş olduğu ve tastik veyahut red keyfiyeti bu noktalara

matuf bulunduğu için artık bunun tekrar zait görülmüş ve mahaza maddenin asıl hedefi yeniden intihap yapılmaya kadar riyaset vazifesinin muvakkaten idaresi hakkında olduğundan maddenin bu kısmı muhafaza olunmakla beraber bu madde meclisin feshi vukuunda veya meclis âzasının istifası yahut meclis heyetini teşkil edecek mikdarda âza veya ihtiyat âza kalmadığı takdirde kanun dairesinde yeniden intihap yapılmaya kadar Vali veya Dahiliye Vekili tarafından münasip bir zatın muvakkat reis nasp olunacağı ve bu reisin encümenin muvazzaf âzasıyla birlikte encümene ait vazifeyi ifa edeceği suretinde tadil olunmuştur.

94 — Lâyiha'nın 93 üncü maddesi aynen .

95 — Lâyiha'nın 94 üncü maddesinin A. B. C. fıkraları aynen kabul olunmuştur. « D » fıkrasında beyan olunan ademi kifayet kararının vilayetçe tasvibi meselesi 78 inci maddeyle gösterilmiş olduğundan « D » fıkrasının « ademi kifayet kararının vilayetçe tasvibi » ibaresine kadar olan kısmı çıkarılmış ve « vilayet idare meclisine » bu gün « İdare Heyeti » denilmekte olduğundan « meclisinin » kelimesi « heyetinin » kelimesine tebdil ve idare heyetinin bu husustaki kararının Dahiliye vekâletince tastikine lüzum görülemediğinden buna müteallik ibare tay olunmak suretile madde tadilen kabul olunmuştur.

96 — Lâyiha'nın 95 inci maddesinde zikrolunan madde numarası 95 suretinde gösterilmek suretile aynen.

97 — Lâyiha'nın 96 ncı maddesi yalnız şehremininden bahis olup muavininden bahsedilmemekte olduğundan muavinerin de tayin ve infisallerinin Dahiliye vekili tarafından usulü daire-sinde Reisi Cümhurun tastikine arzedi-

leceği suretinde madde tadil edilmiştir.

98, 99 — Lâyiha'nın 97 ve 98 inci maddeleri aynen .

B — Belediye heyetlerinin vazife ve salâhiyetleri

100, 101 — Lâyiha'nın 99 ve 100-
üncü maddeleri aynen .

102 — Lâyiha'nın 101 inci maddesi
bazı lafzi tashihlerle aynen .

103, 104 — Lâyiha'nın 102 ve 103-
üncü maddeleri aynen .

105 — Belediye memurları Devlet memurlarından madut bulunduğundan lâyiha'nın 104 üncü maddesindeki ahkâmın müstahdimlere taallük edeceği mütaleasıyla madde o suretle tadil edilmekle beraber memur sınıfının o kabil muamelâtının umumî ahkâma tabi olduğu hakkında maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

106 — Lâyiha'nın 105 inci maddesi aynen .

Belediye zabıtası

107 — Lâyiha'nın 106 inci maddesi aynen .

108 — « 107 « «
aynen kabul olunmakla beraber belediye zabıtasının ne miktar nüfusa göre yapılacağı kanunda musarrâh bulunması lâzım geleceğinden her beldede 1000 - 2500 nüfus için bir memur hesabile zabıta teşkilâtı yapılacağı hakkında maddenin sonuna bir fıkra ilâve edilmiştir.

109, 111 — Lâyiha'nın 108, 110-
uncu maddeleri aynen .

112 — Lâyiha'nın 111 inci madde-
ninde lüzum görüldüğü takdirde belediye zabıtasının Devlet zabıtasına tevdi olunabileceği kabul olunmuştur, halbuki belediye zabıtasının devlet zabıtesi derecesinde kanunî kudret ve nüfuza malik olmadığı daima görülmekte olduğundan

polis teşkilâtı bulunan beldelerde belediye zabıtası vazayifinin behemehal Devlet zabıtasına tevdi beldelere mütâallik işlerin kanunî bir şekilde intizamını ve idaresini temin edeceği mülâhazasıyla münasip görülmekle maddenin birinci fıkrası o suretle tadil ve alt tarafı aynen kabul olunmuştur.

Altıncı Fası

Belediye bütçesi

A — Varidat

113 — Lâyiha'nın 112 inci maddesi-
nin 1. 2, 4, 5, 7, 9, 10 ilâ 17 inci
aynen .

114 — Lâyiha'nın 113 üncü maddesi
aynen .

115 — Lâhiyenin 114 üncü maddesi-
nin üçüncü fıkrasındaki « teminat akçası
yatıran şirketler müesseseler » ibaresi-
nden sonra hatıra gelmiyen diğer mü-
kellefleri de ihtiva etmek üzere « vesair »
kelimesi ilâve ve son fıkranın « tahriri
ve resmî ihtar » ibaresindeki « tahriri »
kelimesi resmîyeti de ifade ettiğinden « ve
resmî » kelimesi tay edilmiştir.

116 — Lâyiha'nın 115 inci maddesi
bazı lafzi tashihlerle aynen .

117 — İtfaiye vesaitini ikmal eden
kasaba ve şehir ve büyük şehirler bel-
delerinin orada iş yapan harik sigorta
kumpanyalarının itfaiye vesaitinin idamesi
masrafına teşrik etmeleri o şehir belediye
veya şehremanetleri için istifadeyi müncip
olmakla beraber itfaiye vesaiti ikmal
edilmiş olan şehirlerde iş yapan sigorta
kumpanyalarının da bu tes'attan ettikleri
istifadeye mukabil bir külfet almaları
muvafık görülmekle kanun lâyihasına
117 numarasıyla bir madde ilâve
olunmuştur .

118 — Lâyiha'nın 116 inci maddesi-
nde sayılan mebanî meyandaki hanların
cesim olması ve hatıra gelmiyen bunlara

benzer binaların bu hükümlerden hariç kalmamaları için « ve emsali » kelime - sinin ilâvesi muvafık görülmüştür .

119 — Lâyiha'nın 117 inci maddesi aynen .

120 — Hassatan büyük şehirlerde yangınların salgın bir hale gelmesi ve bu yüzden umumi servetin mahvolması yangınların itfaiye vesaitinin tekemmül etmemesinden ziyade evlerin, dükkanların ve sairenin talihata gibi kabili ihtirak mevattan yapılmasından ileri geldiği pek malum bir şeydir . İtfaiye vesait teşkilâtı ne kadar tekemmül etmiş olsa binalar bu tarzda yapıldıkça yangınların tevessüüne esas itibar ile mani olunamıyacağından bu kanunun neşir ve ilanı tarihinden itibaren belediye teşkilâtı olan her mahalde umumi ve hususi bileümle mebaninin taştan tuğladan , kerpiç ve emsali kabili ihtirak olmiyan mevaddan inşası hakkında halka bir mecburiyet tahmil etmek faideli görülmüş ve 120 numaralı kanuna bu tarzda bir madde ilâve olunmuştur .

121 — Lâyiha'nın beldelerin yangın - dan korumasını temin için yapılacak tesisat ve teşkilâta ve saireye sarfolun - mak üzere icap eden paranın belde emlak ve akar vergisine yüzde muayyen bir nisbette zam icrası hakkındaki 118 inci maddesinin , halka fazla vergi tah - mili muvafık olmiyacağı mütaleasiyle tamamen tay reyinde bulunan âzadan Ali Rıza Beyin bu mütalealarına rağmen verginin ağır olmaması için emlak ver - gisinin yüzde üçünnü geçmemesi suretiyle kabulü ekseriyetle muvafık görülmüştür .

B — Belediye masrafları

122 — Lâyiha'nın 119 uncu maddesi bazı lafzi tashihlerle aynen kabul edil -

miştir . Bu maddenin 12 inci fıkrasında beyan olunan belediye emlak ve emvali - nin sigorta masrafları meselesinde vari - dihatır olan bir mütaleayı arz ile bu hususta salâhiyettar makamların tetkikat icra buyurmalarını temenni ederiz : malumdur ki Devlet , Vilâyet , Belediye emlakı sigorta kumpanyalarına sigorta ettirilerek umumi ve hususi ve beledi bütçelerinden bir çok paralar sarfedilme - kte ve aynı zamanda mebaninin yangın - dan korunması için teşkilât ve tertibat yapılmakta ve bu uğurda hayli masarîf de edilmektedir . Sigorta için senelerce verilen paralar heder olup gitmektedir . Bunun için bütün bu mebaninin bir Devlet sigortası altına alınıp paraların işletilmesi veya her müessese bütçesinden ayracağı bir sigorta masrafını , sigorta şirketlerine değil , bankalara yatırarak mürekkep faiz usulü ile bundan istifade etmesi surefile umumi , hususi ve beledi bütçelerin az zamanda memlekete nafi olacak bir sermaye vücûda getirmeleri arzu olunur .

123 — Lâyiha'nın 120 inci maddesi aynen .

Bütçenin ilhzarı , tasdiki , tasvibi tatbiki ve mürakabesi

124 — Lâyiha'nın 121 inci maddesi aynen .

125 — Bütçenin hazıranâ kadar kesbi kat'iyet etmesi için şubat iptidasi - nda encümene ve bir nisanda Meclise tevdiî lâzım geldiğinden lâyiha'nın 122 inci maddesi bu suretle tadil edilmiştir .

126 — Lâyiha'nın 123 üncü madde - sinde yazılı «bütçe nizamnamesi» unva - nı muvafık görülmediğinden müteamil olan «kararname» ismi kullanılmıştır .

127 — Şehremaneti müteşekkil olan mahallerde valilerin şehir bütçeleri hak -

kinda mutaleaları bulunacağından bütçelerin Şehremininin ve valinin mutalealarıyla Dahiliye vekâletine gönderebilmeleri kabul olunarak lâyiha'nın 124 üncü maddesine o suretle ilâve yapılmıştır.

128 — Lâyiha'nın 125 inci maddesinde bahsedilen 71 inci madde 72 numarasını aldığından o suretle tashih ve bir ay myddette « en geç » tabiriyle tavsif edilmek suretile madde aynen kabul edilmiştir.

129 — 131 — Lâyiha'nın 126 ilâ 128 inci maddeleri aynen.

132 — Nakte ve ayne vaziülyet olmyan muhasiplernen kefalet kanunu ahkâmınca kefalet alınmayacağından lâyiha'nın 129 uncu maddesindeki « kefil » kelimesi tay ve nakte ve ayne vaziülyet belediye memurları kefaletlerinin de kendileri Devlet memurlarından madut olduğundan ahkâmı umumiyeye tabi olacağı gösterilmiş ve binaenaleyh bu maddenin son cümlesindeki « Dahiliye Vekâletince tayin olunacak usule tabidir » ibaresi tayeditilmiştir.

133 ilâ 137 — Lâyiha'nın 130 - 134 üncü maddeleri aynen.

Yedinci Fasl

Müteferrik maddeler

138 ve 139 — Lâhiyenin 135 ve 136 ncı maddeleri aynen.

140 — Lâyiha'nın 137 inci madde - sinde sayılan « menkul ve gayri menkul emval, aidat » ibaresinden sonra « avariz » kelimesi ilâve edilmiştir.

141 — Lâyiha'nın 138 inci maddesinde gösterilen imtiyazlı şirketlerin mukavelesinde tayin olunan müddet hita - mında Hükûmete intikal edecek olan tesisat ve emvalin « mukavenameleri mucibince » Hükûmete intikal edecek şekilde ilâve suretile tashih lâzım

gelmiştir.

142 — Bazı Vilâyetlerde, kazalarda idarei hususiyelerin kuvvetsizliğinden beldeye, civar olan köylerle o beldenin müşterek menfaatlarına taalluk eden hususlarda hiç bir şey yapılamamaktadır. Bu hususta belediyelerin idarei hususiyelerle teşriki mesai etmesi vilâyet ve belediye için çok faideli olacağından kanun lâyihasına ayrıca bir madde ilâve edilmiş ve umumi menfaatleri tehdit eden ahvalde Dahiliye Vekâletinin idarei hususiyelerle belediyeleri teşrikimesaiye icbara salâhiye i caiz görülmüştür.

143 — Lâyiha'nın 149 uncu maddesi aynen.

144 — Sular hakkında bir kanun ve bir nizamname mevcut bulunduğundan bu kanun ve nizamname ahkâmına tevfikân muamele edileceği tasrih olunmak suretile lâyiha'nın 140 ncı maddesi tadil edilmiştir.

145 — Lâyiha'nın 141 inci maddesi aynen.

146 — Lâyiha'nın 142 inci maddesinin tamamen ademikabulü.

Âzadan Ömer Lütfi bey, emvali metrukenin mübadillere tahsisi kanun iktizasından olmasına göre « metruke » kelimesinin tayyi ile maddenin aynen kabulü Ali Rıza Bey Efendi tarafından dermeyan edilmiş ve taksitle bedeli verilmek üzere ihtiyacı olan belediyelere emvali milliye ve metrukenin itası Reis Vekili Abdulhak Sabri B. Efendi tarafından beyan olunmuş ve binaenaleyh ekseriyetle « metruke » kelimesinin tayyi suretile maddenin kabulü takarrür etmiştir.

147 — Lâyiha'nın 143 üncü maddesi aynen.

148 — Kanunların tathiki suretleri nizamname ile tayin edileceğine göre « talimatname » kelimesinin tayyi lâzım

gelmiş ve lâyiha'nın 144 üncü maddesi bu euretle tadil edilmiştir .

149 — Kanun ve nizamnamelerin neşir ve ilâm hakkındaki kanun mucibince müstacel olmayan kanunlar neşri

tarihinden itibaren kırk beş gün nihayetinde mer'i olacağından lâyiha'nın 145 inçisi maddesi tayyedilmiş ve 146 mıcı maddesi 140 numarasile aynen ibka olunmuştur .

